

Yhteistoimintaelin

Aluehallitus

SuPerin lausunto liikkuvista palveluista

Liikkuvien palvelujen piloteissa on saatu arvokasta tietoa, miten ko. palvelua olisi jatkossa järkevä tuottaa. Jokaisella pilottipaikkakunnalla on ollut hieman erilaisia palveluja ja tapoja tuottaa palveluja, mikä on ollut hyvä asia. Jatkossa on tärkeää huomioida alueelliset erot palvelujen tarjonnan ja saavutettavuuden osalta. Syrjäisimmillä alueilla on varmasti enemmän palvelun tarvetta esimerkiksi ikäihmisten osalta ja toisaalla taas lasten- ja nuorten palveluiden tarve korostuu. Näkemyksemme mukaan liikkuvien palvelujen peruspalveluvalikoima tulisi olla lähtökohtaisesti lähes saman tyyppinen, mitä lähiasemilla tarjotaan, jotta asiakkaiden yhdenvertaisuus palvelujen saatavuuden suhteen toteutuisi esimerkiksi lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalv palveluista 2012/980 vaatimalla tavalla.

Liikkuvien palvelujen asiakkaiden profilointi tulee tehdä siten, että ajanvarauspuhelimeen vastaava ammattilainen tietää, minne asiakas ohjataan palveltavaksi. Asiakkaiden tulee tietää, mitä palveluja liikkuvat palvelut tarjoavat ko. lähipalvelupisteessä ja mitä palveluja tarjotaan lähiasemilla ja soteasemilla. Termistö on varmasti vielä hyvin epäselvä, kun muutoksia on valtavasti menossa. Asiakkaiden näkökulmasta pysyvä tuttu henkilökunta on jatkossakin hoidon jatkuvuuden ja palvelun laadun näkökulmasta tärkeä asia. Henkilökunnan näkökulmasta vakipalvelupisteet ovat työnhallinnan osalta erittäin tärkeää.

Tulevia muutoksia toimipisteiden lakkautusten ja toimintatapojen muutoksissa on johdettava siten, että se tukee laadukasta asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveystalv palvelujen kokonaisuutta, eri viranomaisten ja ammattiryhmien yhteistyötä sekä toimintatapojen kehittämistä. Henkilöstöä ja erityisesti pilotissa mukana ollutta henkilöstöä tulee kuulla ja kuunnella erittäin tarkkaan, miten heidän näkemyksensä mukaan palvelua tulisi tuottaa ja kehittää. Johdon tuki tulee olla 100 %, jotta suojellaan työntekijöiden terveyttä ja jaksamista muutoksessa. Haitalliseen kuormitukseen on tarpeellista puuttua viipymättä.

Henkilöstön kanssa tulee neuvotella mahdollisesta tarpeesta muuttaa työ sopimuksen ehtoja. Katsomme, että lähtökohtaisesti työnantajalla ei ole yksipuolista oikeutta tehdä niihin muutoksia. Näkemyksemme mukaan jokaisella työntekijällä tulee olla tarkoituksen mukainen kotipiste. Liikkuminen tulee tapahtua järkevällä tavalla kasvattamatta työntekoaluetta merkittävästi kustannustehokkuus huomioiden. Leasing-autojen käyttö saattaisi olla kustannusten näkökulmasta järkevää, mutta huomioon tulee ottaa mahdolliset riskit liikenteessä, jos vahinko sattuu sekä erilaiset tarpeet työntekijöiden työaikojen suhteen. Työntekijöiden tulee voida lähteä henkilökohtaisen menon vuoksi eri aikaan töistä, kun leasingauton tavanomainen kulku aikataulu on.

Eri ammattilaisten esimerkiksi lähihoitajien osaaminen tulee ottaa laajasti käyttöön myös liikkuvissa palveluissa. Mikäli osaamista tulee laajentaa, niin uskomme, että työnantajalla mahdollisuus tarjota lisäkoulutusta, jos uusiin työtehtäviin sitä tarvitaan. Esimerkkinä mainitaksemme lähihoitajien rokottamisoikeus. Lakiuudistus (STM asetus rokotuksista 149/2017, 6§) antaa lähihoitajille ja perushoitajille oikeuden täysi-ikäisen rokottamiseen terveydenhuollon ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena. Edellytyksenä on riittävä lääkehoidon osaaminen ja asianmukainen rokotuskoulutus. Uudistus tuli voimaan 1.5.2024. Asetusmuutoksen tavoitteena on ollut nopeuttaa ja sujuvoittaa rokotteiden antamista sekä helpottaa terveydenhuollon henkilöstöpulaa.

Liikkuvien palvelujen osalta tulee toki huomioida myös työntekijöiden työturvallisuus sekä tukipalvelujen järkevä toteutus. Esimerkiksi välinehuollon toimivuus ja korkean hygieniatason säilyttäminen on perusasioita, joiden tulee toimia saumattomasti. Näidenkin osalta tulee käydä tiivistä vuoropuhelua henkilökunnan kanssa uutta toimintoa suunniteltaessa. Sosiaalitulojen tarve, työntaoutus ja mahdollisuus ruokailuun tulee myös huomioida.

Tampere 20.8.2024

SuPerin yt-elimen edustajat